

Sygn. akt VII U 2056/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2015 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Lucyna Stąsik-Żmudziak

Protokolant Prot. Przemysław Ochal

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2015 roku w Lublinie

sprawy M. K. (1)

przeciwko Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczeń społecznych

na skutek odwołania M. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 25 lipca 2014 roku znak: (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 2056/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 lipca 2014 roku, nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 5 oraz art. 36 ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1442 z zm.) stwierdził, że M. K. (1) jako osoba prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia 10 lutego 2014 roku oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 marca 2014 roku. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że takie okoliczności jak rozpoczęcie prowadzenia działalności bez posiadania odpowiednich kwalifikacji zawodowych, w czasie gdy mąż wnioskodawczyni pozostawał osobą bezrobotną, niski dochód osiągany z tytułu prowadzonej działalności w okresie od marca 2014 roku do czerwca 2014 roku, konieczność zaciągnięcia pożyczki w celu uzyskania środków finansowych na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne, wielkość deklarowanej składki na ubezpieczenia społeczne w miesiącu marcu 2014 roku – podstawa wymiaru 9365,00 złotych, podpisywanie faktur za wykonane usługi z dnia 29 maja 2014 roku, z dnia 31 maja 2014 roku i z dnia 14 czerwca 2014 roku oraz zawarcie umowy kupna sprzedaży pojazdu w dniu 7 czerwca 2014 roku w czasie okresu za który należny był zasiłek macierzyński bez zatrudnienia pracownika, wskazują, że rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej przez wnioskodawczynię należało ocenić jako działanie pozorne mające na celu zapewnienie świadczeń z ubezpieczenia społecznego należnych ubezpieczonemu w wyższej kwocie (decyzja – akta rentowe).

W odwołaniu M. K. (1) nie zgodziła się ze wskazaną decyzją wnosząc o jej zmianę w całości poprzez ustalenie przed nią podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym i wypadkowym od dnia 10 lutego 2014 roku

oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 marca 2014 roku, wskazując, że faktycznie wykonywał i nadal wykonuje działalność gospodarczą (odwołanie – k. 2 – 7 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, podnosząc argumenty które legły u podstaw zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 60 – 62 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

M. K. (1) legitymuje się wykształceniem ogólnokształcącym. Obecnie studiuje zaocznie ekonomię. Przy uwzględnieniu urodzone w dniu (...) dziecka, posiada dwójkę dzieci. Starsze z nich chodzi do przedszkola a drugim zajmuje się bezrobotny mąż. W sytuacji gdy nie jest w stanie zająć się najmłodszym dzieckiem w opiece nad nim pomaga matka ubezpieczona.

Od dnia 10 lutego 2014 roku M. K. (1) figuruje w Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, której przedmiotem jest sprzedaż hurtowa i detaliczna samochodów osobowych i furgonetek, konserwacja i naprawy pojazdów samochodowych, sprzedaż hurtowa i detaliczna części i akcesoriów do pojazdów samochodowych, transport drogowy towarów oraz usługi związane z przeprowadzkami. W dniu rejestrowania działalności gospodarczej skarżąca była w 7 miesiącu ciąży. Zasadniczo aktywność skarżącej zawężała się do kupna i sprzedaży samochodów, wykonywaniu drobnych napraw samochodów osobowych, konserwacji powłok lakierniczych oraz czyszczenia tapicerki.

Z tytułu prowadzenia wskazanej pozarolniczej działalności gospodarczej skarżąca dokonała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego od dnia 10 lutego 2014 roku oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 1 marca 2014 roku, z kodem tytułu ubezpieczenia (...), tj. jako osoba prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, wskazując w deklaracji rozliczeniowej za luty 2014 roku podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 342,00 złotych naliczonej od kwoty 30 % minimalnego wynagrodzenia za pracę i przeliczonej za 19 dni, za marzec 2014 roku w wysokości 9365,00 złotych oraz za kwiecień 2014 roku w wysokości 386,40 złotych naliczonej od kwoty 30 % minimalnego wynagrodzenia za pracę i przeliczonej za 23 dni.

W związku z koniecznością pokrycia początkowych kosztów związanych z rozpoczęciem wykonywania czynności w ramach zarejestrowanej działalności ubezpieczona zaciągnęła pożyczkę na kwotę 2000 złotych. W dniu 11 lutego 2014 roku zawarła z J. A. umowę na czas nieokreślony, której przedmiotem było prowadzenie podatkowej księgi przychodów i rozchodów oraz opłacania w imieniu skarżącej składek na ubezpieczenia społeczne oraz zaliczek na podatek. Za wykonane czynności J. A. była uprawniona do wynagrodzenia w wysokości 50 złotych miesięcznie.

W okresie od dnia 1 marca 2014 roku do dnia 31 maja 2014 roku drobnych naprawa samochodów osobowych dokonywał zatrudniony przez ubezpieczoną na podstawie umowy o dzieło znajomy jej ojca, T. M.. Do jego obowiązków należało przeprowadzanie bieżących napraw pojazdów samochodowych obejmujących naprawę i wymianę części karoserii, konserwację powłok lakierniczych, wymiana elementów zawieszenia, czyszczenie tapicerki oraz wymiana elementów oświetlenia. Faktycznie w ramach wykonania postanowień umowy T. M. w okresie jej obowiązywania przeprowadził trzy naprawy samochodów osobowych. W dniu 12 marca 2014 roku wykonał naprawę elementu karoserii, polegającą na wypchnięciu wgniecionego błotnika, następnie wyklepaniu zaszpachlowaniu, zakonserwowaniu i zabezpieczeniu farbą podkładową tego elementu w samochodzie osobowym marki M. (...), stanowiącym własność M. K. (2), znajomego męża skarżącej. Za wykonaną usługę (...) zapłacił 200 złotych gotówką. Następnie w dniu 31 marca 2014 roku T. M. przeprowadził jeszcze jedną naprawę polegającą na wymianie elementów podwozia, tj. drążka stabilizatora w samochodzie marki R. (...), stanowiącym własność D. R., znajomego męża ubezpieczona. Za wykonaną usługę (...) zapłacił 100 złotych gotówką. Natomiast w dniu 17 kwietnia wykonał wymianę elementu karoserii w postaci wgniezionej maski na nową w samochodzie osobowym stanowiącym własność E. H., szkolnej znajomej ubezpieczona. Za wykonaną usługę znajoma zapłaciła 50 złotych. Z tytułu wykonanych napraw T. M. otrzymał wynagrodzenie w łącznej wysokości 250 złotych brutto, co stanowiło kwotę 214 złotych netto. Opisane

naprawy były przeprowadzane na terenie posesji stanowiącej własność rodziców ubezpieczonej przy ul. (...) w C., na które znajdują się garaże, duży plac i nie ma wyspecjalizowanego warsztatu samochodowego. Naprawy T. M. przeprowadzał na zewnątrz. Okoliczność prowadzenia działalności na terenie posesji nie była komunikowana, np. w formie szyldu.

Natomiast w okresie marca i kwietnia 2014 roku ubezpieczona wykonała osobiście prace związane z konserwacją powłok lakierniczych oraz czyszczeniem tapicerki samochodów osobowych. W dniu 24 marca wykonała konserwację powłoki lakierniczej polegającą na wywoskowaniu samochodu D. R. kolorową pastą woskującą a cena usługi wynosiła 100 złotych. W dniu 25 marca analogiczną usługę wykonała na rzecz R. H. również za cenę 100 złotych. Następnie w dniu 9 kwietnia wykonała konserwację powłoki lakierniczej polegającą na mechanicznym polerowaniu lakieru na rzecz S. H., kolegi M. K. (2) podobnie do poprzednio świadczonych usług za cenę 100 złotych. Natomiast w dniu 14 kwietnia czyściła tapicerkę w samochodzie stanowiącym własność M. K. (2). Cena usługi wynosiła 80 złotych.

W zakresie kupna i sprzedaży samochodów osobowych od osób prywatnych ubezpieczona przed dniem porodu, tj. przed 24 kwietnia 2014 roku dokonała następujących transakcji. W dniu 10 marca 2014 roku nabyła od R. K. własność samochodu osobowego marki N. (...) z (...) roku produkcji za cenę 900 złotych. Samochód wymagał wymiany linki hamulcowej. Własność samochodu w dniu 6 kwietnia 2014 roku została zbyta na rzecz A. K. za cenę 1900 złotych. Do tego dnia samochód był przechowywany na posesji przy ul. (...). Natomiast w dniu 10 kwietnia 2014 roku nabyła od B. A. i K. N. własność samochodu marki H. (...) z (...) roku produkcji za cenę 1800 złotych. O ofercie kupna ubezpieczona dowiedziała się z portalu internetowego (...).

W marcu i kwietniu 2014 roku skarżąca dokonała zakupów w celu wykonania czynności związanych z przedmiotem zarejestrowanej działalności na łączną kwotę 807,12 złotych.

Natomiast w lutym 2014 roku nie wykonywała ubezpieczona żadnych czynności związanych z przedmiotem zarejestrowanej działalności gospodarczej jak również zakupów niezbędnych do realizacji takich czynności. Za marzec 2014 roku ubezpieczona osiągnęła przychód w wysokości 500 złotych a za kwiecień 2014 roku 2130 złotych. Natomiast za luty 2014 roku nie osiągnęła przychodu.

W dniu 24 kwietnia 2014 roku ubezpieczona urodziła dziecko i od dnia porodu do dnia 28 maja 2014 roku nie wykonywała żadnych czynności związanych z zarejestrowaną działalnością. W dniu 29 maja 2014 roku osobiście wykonała na terenie posesji przy ul. (...) usługę naprawy elementu karoserii i przedniej lampy na rzecz L. Ż. za cenę 350 złotych. W dniu 31 maja 2014 roku sprzedała samochód osobowy marki H. (...) z (...) roku produkcji, uprzednio zakupiony w dniu 10 kwietnia 2014 roku, na rzecz K. J. za cenę 2700 złotych.

W zakresie kupna i sprzedaży samochodów osobowych od osób prywatnych ubezpieczona po dniu porodu dokonała następujących transakcji. W dniu 7 czerwca 2014 roku nabyła od Z. W. własność samochodu marki R. (...) z (...) roku produkcji za cenę 1200 złotych, który następnie w dniu 14 czerwca 2014 roku sprzedała A. S. za cenę 1750 złotych. W dniu 7 lipca 2014 roku nabyła od K. S. własność samochodu marki P. (...) z (...) roku produkcji za cenę 850 złotych, który następnie w dniu 1 sierpnia 2014 roku sprzedała na rzecz M. K. (3) za cenę 2600 złotych. W dniu 21 lipca nabyła od R. R. własność samochodu marki V. (...) z (...) roku produkcji za cenę 900 złotych, który w dniu 8 sierpnia 2014 roku sprzedała na rzecz D. N. za cenę 900 złotych. W dniu 27 sierpnia 2014 roku nabyła od G. B. własność samochodu osobowego marki F. (...) z (...) roku produkcji za cenę 950 złotych, który sprzedała w dniu 1 września 2014 roku na rzecz P. M. za cenę 1550 złotych. W dniu 22 października 2014 roku nabyła od Z. K. własność samochodu marki D. (...) z 2000 roku produkcji za cenę 900 złotych, który następnie sprzedała w dniu 20 listopada 2014 roku na rzecz M. W. za cenę 1000 złotych. O ofercie kupna wskazanych samochodów ubezpieczona dowiedziała się z portalu internetowego (...). Do momentu ich sprzedaży przechowywała je na posesji przy ul. (...).

Po porodzie ubezpieczona wykonywała również osobiście prace związane z konserwacją powłok lakierniczych i drobnymi naprawami samochodów osobowych. I tak w dniu 11 sierpnia 2014 roku wykonała czynności związane z konserwacją powłoki lakierniczej oraz renowacją reflektorów samochodu marki T. (...) stanowiącego własność R. C., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...), za cenę 380 złotych. W dniu 13 stycznia 2015 roku wykonała na

rzecz P. Z. naprawę związaną z wymianą elementów karoserii maski, błotnika, zderzaka, pasa przedniego, chłodnicy oraz reflektora przedniego za cenę 950 złotych. W dniu 21 stycznia 2015 roku na rzecz M. T. wykonała naprawę związaną z wymianą elementów zawieszenia, tj. sworzni wachaczy, drążka kierowniczego oraz łożyska przedniej piasty za cenę 500 złotych.

Za maj 2014 roku ubezpieczona osiągnęła przychód w wysokości 3050 złotych, za czerwiec 2014 roku w wysokości 1750 złotych, za lipiec 2014 roku nie osiągnęła, za sierpień 2014 roku w wysokości 3880 złotych, wrzesień 2014 roku w wysokości 4260,10 złotych, za październik 2014 roku w wysokości 3150 złotych, za listopada 2014 roku w wysokości 4240 złotych, za grudzień 2014 roku nie osiągnęła przychodu.

Za okres od dnia 27 kwietnia 2015 roku do dnia 26 kwietnia 2017 roku ubezpieczona złożyła wniosek o zawieszeniu prowadzenia zarejestrowanej działalności gospodarczej.

(kopie faktur – k. 3, 5, 7, 9, 11, 13, 41 – 65, 103, 105 a.r.; umowa o obsługę księgową – k. 35 a.r.; kopie umów – k. 109, 111 a.r.; wydruki z CEIDG – k. 18, 146 a.s.; kopia ewidencji sprzedaży – k. 20 – 21v. a.s.; umowa pożyczki – k. 29 a.s.; umowa o dzieło – k. 30 a.s.; rachunek – k. 31 a.s.; wydruki księgi przychodów i rozchodów – k. 92 – 111 a.s.; kopie faktur – k. 33 – 39, 74, 133, 134, 136, 143, 148, 150 a.s.; kopie umów – k. 54, 55, 135, 137, 141, a.s.; decyzja ws. odmowy wypłaty zasiłku – k. 59 a.s.; zeznania M. K. (1) – k. 75 – 77, 116v. – 117v. a.s.; zeznania świadka E. H. – k. 113 – 113v. a.s.; zeznania świadka M. K. (2) – k. 113v. – 114 a.s.; zeznania świadka T. M. – k. 114 – 114v. a.s.; zeznania świadka D. R. – k. 114v. – 115 a.s.; zeznania świadka J. A. – k. 115v. – 116 a.s.; zeznania świadka M. K. (4) – k. 153v. – 154 a.s.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody z dokumentów. Ich autentyczność w toku procesu nie była kwestionowana przez strony. Ich forma oraz treść nie wzbudziła ponadto wątpliwości co do ich autentyczności z urzędu, wobec czego zostały one uznane za wiarygodne w całości i jako takie stanowiły pełnowartościowe źródło informacji o okolicznościach faktycznych w sprawie.

Nadto Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o wyjaśnienia i zeznania ubezpieczonej oraz powołanych świadków, tj. E. H., M. K. (2), T. M., D. R., J. A. oraz M. K. (4), którym dał wiarę w całości z uwagi na to, że są one logiczne oraz korelują z treścią dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy i aktach organu rentowego. Nadto organ rentowy nie podniósł żadnych okoliczności, które poddawałyby w wątpliwość zeznania świadków i ubezpieczonej. Również Sąd nie stwierdził podstaw do kwestionowania ich wiarygodności w zakresie dokonanych ustaleń.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. K. (1) nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Istota sporu w rozpoznawanej sprawie, biorąc pod uwagę treść zaskarżonej decyzji i odwołania, sprowadza się do oceny czy prowadzona przez skarżącą w związku z wpisem do Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej z dnia 10 lutego 2014 roku, pozarolnicza działalność gospodarcza, której zasadniczym przedmiotem jest kupno i sprzedaż samochodów osobowych, wykonywanie drobnych napraw oraz konserwacji powłok lakierniczych i czyszczenia tapicerki samochodów osobowych, stanowi tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

Sytuację prawną M. K. (1) jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą należy oceniać na gruncie art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.) – zwanej w dalszej części ustawą systemową.

Przepis art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy systemowej stanowi, że obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. Zgodnie zaś z przepisem art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy systemowej za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Z powołanych przepisów wynika, że na gruncie ustawy systemowej nie zostało zdefiniowane pojęcie cech konstytutywnych działalności pozarolniczej. Istnieje jedynie odesłanie do jej prowadzenia na podstawie przepisów o działalności gospodarczej. Źródłem wskazanych przepisów jest ustawa z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 584 ze zm.), a konkretnie art. 2, zgodnie z którym za działalność gospodarczą należy rozumieć zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły. W orzecznictwie wypracowany został katalog cech, determinantów, które muszą zaistnieć w danych okolicznościach faktycznych aby uprawniona była ocena określonej aktywności osoby fizycznej jako działalności gospodarczej stanowiącej tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi. Za definiujące taką działalność uznaje się cechy takie jak profesjonalność, samodzielność, cel zarobkowy, podporządkowanie regułom opłacalności i zysku (lub zasadzie racjonalnego gospodarowania), trwałość prowadzenia, wykonywanie w sposób zorganizowany i przede wszystkim uczestniczenie w obrocie gospodarczym. Właściwości cechujące działalność gospodarczą, które powinny występować łącznie, to działanie stałe, nieamatorskie i nieokazjonalne, z elementem organizacji i planowania oraz zawodowości rozumianej jako fachowość, znajomość rzeczy oraz specjalizacja (uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1991 roku, sygn. III CZP 40/91, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 1991 roku, sygn. III CZP 117/91 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2005 roku, sygn. III CZP 88/04).

Poczynione w sprawie ustalenia w sposób nie budzący wątpliwości pozwalają na przyjęcie wniosku o tym, że wskazanych cech prowadzona przez skarżącą działalność w sposób łączny nie wykazywała. W działaniach ubezpieczonej związanych z dokonywaniem drobnych napraw samochodów osobowych nie sposób dostrzec cech profesjonalizmu z uwagi na przeprowadzanie ich na terenie posesji zupełnie nieprzystosowanej do zawodowego wykonywania takich napraw. Okoliczność ich wykonywania w ocenie Sądu była możliwa jedynie z uwagi na to, że były one zlecane przez znajomych skarżącej. Osoby obce dla ubezpieczonej takich napraw nie zlecały co w pełni potwierdza przyjętą ocenę działań skarżącej.

Bez znaczenia w sprawie pozostaje z kolei okoliczność woli ubezpieczonej co do potrzeby istnienia po jej stronie obowiązku ubezpieczenia społecznego. Taki bowiem obowiązek osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą wynika wyłącznie z przepisów prawa wobec czego o nawiązaniu stosunku ubezpieczenia społecznego nie decyduje zgłoszenie do ubezpieczenia oraz będące konsekwencją tego zgłoszenia dobrowolne opłacanie składek w sytuacji osoby prowadzącej działalność pozbawioną cech działalności gospodarczej i nie należącą wobec tego do podmiotów ubezpieczenia określonych w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy systemowej. Takie zachowanie ubezpieczonej, ustalone w rozpoznawanej sprawie, nie rodzi uprawnień wynikających z objęcia ubezpieczeniem (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 1990 roku, sygn. III UZP 21/90 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2002 roku, sygn. III UK 133/06).

Z tych względów zaskarżoną decyzję należało uznać za odpowiadającą prawu wobec czego mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy oddalił odwołanie i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.